

CHOP SA INICIATÍVY

Európska iniciatíva občanov

váš nástroj na formovanie európskej politiky

INFORMAČNÝ PREHLÁD MÝTUS A REALITA

Európska iniciatíva občanov poskytuje príležitosť priamo sa zapojiť do európskeho demokratického procesu a rozširuje možnosti, ako formovať politiky EÚ, ktoré ovplyvňujú váš život.

MÝTUS 1

Ak iniciatíva neprinesie ovocie v podobe právneho predpisu, nemala zmysel:

REALITA

1. Aj v prípade, že iniciatíva nevedie k prijatiu právneho predpisu, môže zvýšiť informovanosť ľudí a podnietiť o danej problematike diskusiu.
2. Pomáha vytvárať siete na regionálnej a národnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ.
3. Témy sa dostávajú do radaru tvorcov politik a môžu viesť k ďalším zmysluplným navrhujúcim opatreniam.

MÝTUS 2

Miera zamietnutia iniciatív je veľmi vysoká:

REALITA

1. Od roku 2015 bolo zaregistrovaných 90 % navrhovaných iniciatív. A od januára 2020, keď sa začali uplatňovať nové pravidlá, nebola zamietnutá žiadna iniciatíva¹.
2. Registrácia sa zamietne len vtedy, ak navrhnutá iniciatíva zjavne nepatrí do právomoci Komisie, je urážlivá, neopodstatnená, alebo je v rozpore s hodnotami EÚ.
3. Komisia zlepšila podporu poskytovanú organizátorom prostredníctvom služby nezávislého poradenstva ([Fórum EIO](#)) a umožnila čiastočnú registráciu iniciatív v snahe znížiť mieru zamietnutých žiadostí.

¹ Stav k októbru 2021

MÝTUS 3

Európska iniciatíva občanov je zo strany Komisie len obyčajnou formalitou:

REALITA

1. Európska iniciatíva občanov je jedným z hlavných nástrojov na zapojenie občanov do tvorby politiky EÚ. Európska komisia berie všetky úspešné iniciatívy vážne a jasne vysvetľuje dôvody svojich rozhodnutí o následných opatreniach.
2. Komisia v záujme úspechu iniciatív:
 - organizuje stretnutie medzi jej organizátormi a zodpovednými komisármi,
 - spoluorganizuje verejnú diskusiu s kľúčovými zainteresovanými stranami v Európskom parlamente,
 - schvaľuje a zverejňuje formálnu odpoveď.
3. Vďaka novým pravidlám, ktoré platia od roku 2020, je jednoduchšie zapojiť sa do tejto iniciatívy. Oстане aj viac času na následné opatrenia, zmysluplnejšie zvyšovanie informovanosti a verejnú diskusiu, pred tým, než Komisia schváli svoju odpoveď.

MÝTUS 4

Následné opatrenia boli pri iniciatívach, ktoré dosiahli požadovanú podporu, sklamaním:

REALITA

V nadväznosti na iniciatívu „**Skončujeme s klieťovým chovom**“ predložila Komisia do konca roka 2023 legislatívny návrh na postupné ukončenie a napokon aj zákaz používania systémov klieťového chovu všetkých zvierat uvedených v iniciatíve.

V nadväznosti na iniciatívu „**Minority Safe Pack**“ Komisia dospela k záveru, že od pôvodného predloženia danej iniciatívy v roku 2013 sa prijala široká škála opatrení, ktoré sa zaoberajú viacerými aspektmi v nej uvedených návrhov. Hoci sa nenavrholi žiadne ďalšie právne akty, dôraz na úplné vykonávanie existujúcich právnych predpisov a politik predstavuje účinný prostriedok na presadenie cieľov tejto iniciatívy.

Iniciatíva **Zákaz glyfozátu a ochrana ľudí a životného prostredia pred toxickými pesticídmi** dospela k týmto výsledkom:

1. návrhu Komisie na prijatie nariadenia o transparentnosti a udržateľnosti hodnotenia rizika EÚ v potravinovom reťazci. Uvedené nariadenie prijali Európsky parlament a Rada v júni 2019. Nové právne predpisy nadobudli účinnosť v marci 2021,
2. zintenzívneniu auditov a spolupráce s členskými štátmi od roku 2017 s cieľom zabezpečiť súlad so smernicou o udržateľnom používaní pesticídov,
3. harmonizovaným ukazovateľom rizika stanoveným v [smernici Komisie 2019/782](#) **platným od septembra 2019.**

V nadväznosti na iniciatívu „**Stop vivisekcii**“ Komisia:

1. uznala, že treba urýchliť pokrok v oblasti nahrádzania, obmedzovania a zmierňovania využívania testov na zvieratách,
2. prislúbila, že zvýši podporu pre vývoj a validáciu alternatívnych prístupov.

Iniciatíva „**Právo na vodu**“:

1. podnietila návrh Komisie na revíziu smernice o pitnej vode s cieľom zlepšiť prístup k vode a zabezpečiť prístup pre zraniteľné a marginalizované skupiny. Smernica nadobudla účinnosť 12. januára 2021,
2. viedla k tomu, že Európska komisia obhajovala zachovanie všeobecného prístupu k vode a sanitácii ako jeden z cieľov udržateľného rozvoja v rámci Agendy 2030 Organizácie Spojených národov,
3. prispela k uvedeniu explicitného odkazu na „právo na vodu“ v Európskom pilieri sociálnych práv.

MÝTUS 5

Tento nástroj je príliš komplikovaný a náročný na používanie:

REALITA

1. Nové pravidlá založené na spätnej väzbe od používateľov, ktoré sa uplatňujú od roku 2020, uľahčujú vytváranie, registráciu, organizáciu a podporu iniciatív.
2. Vďaka novým pravidlám sa proces registrácie zlepšil a organizátorom sa prostredníctvom fóra EIO ponúka väčšia podpora.
3. Znížil sa počet osobných údajov potrebných na podporu iniciatívy a [pre organizátorov sú k dispozícii podrobné usmernenia](#).
4. Organizátori si už nemusia vytvárať vlastné online nástroje na zber vyhlásení, ale môžu používať nástroj, ktorý spravuje Komisia a ktorý obsahuje spoľahlivé bezpečnostné prvky. Komisia svoj online softvér na zber údajov neustále zlepšuje, pričom zlepšila aj prístupnosť cez mobilné zariadenia. Podľa nových pravidiel je možná aj podpora využitím elektronickej identifikácie.

MÝTUS 6

O európskej iniciatíve občanov nikto nevie:

REALITA

1. Z bleskového prieskumu Eurobarometra ([Flash Eurobarometer 485](#)) vyplýva, že 3 zo 4 (75 %) občanov poznajú svoje právo zapojiť sa do európskej iniciatívy občanov.
2. Cieľom informačnej kampane o európskej iniciatíve občanov (#EUTakeTheInitiative), ktorej súčasťou sú opatrenia na úrovni EÚ a členských štátov, je zvýšiť informovanosť občanov o ich práve zorganizovať alebo podporiť európsku iniciatívu občanov.
3. K úspechu tejto iniciatívy môže prispieť každý z nás. Pomôž nám informovať o nej ostatných!